

Daniël 1

We gaan het hebben over Daniël en zijn vrienden. Maar voordat wij over hen lezen, gaan we eerst naar onze kerntekst en die staat in 2 Kronieken 16:9

Want de ogen van de Heere trekken over de hele aarde, om Zich sterk te bewijzen aan hen, van wie het hart volkomen is met Hem.

Van wie het hart volkomen is met Hem: Hieruit blijkt, dat God geïnteresseerd is in het hart van een mens. Hij is geïnteresseerd in mensen, wiens hart volkomen is met Hem.

Volkomen ... wat wil dat zeggen? Volkomen wil zeggen 100%. Wanneer iemand God met een volkomen hart dient, dan is zo iemand heelhartig.

Iemand kan gelijk al, vanaf zijn bekering, een hart hebben dat volkomen is met Hem. En in de maanden en jaren daarna, ook al is hij of zij nog een jong in het geloof, dan kan het hart wel volkomen zijn.

Een volkomen hart wil zeggen een aan God toegewijd hart. Een hart wat in de eerste liefde en toewijding is.

Gods ogen trekken over de hele aarde – van China tot Alaska en van Nederland tot Siberië – om te zien, of Hij daar mensen aan treft, met een hart dat volkomen naar Hem uit gaat. En vindt Hij zulke mensen, ziet Hij zulke mensen, dan bewijst Hij Zich sterk aan hen.

Hij bewijst Zich niet alleen aan hen, nee, Hij bewijst Zich sterk aan hen. Hij staat hen krachtig bij. En dat heeft men natuurlijk ook wel nodig, als men toegewijd aan God wil leven. Nu, zegt Gods woord, als je dat hebt, dat aan Hem toegewijde hart, dan bewijst de Heere Zich sterk aan je.

- *Waar staat onze kerntekst ?*
- *Wat trekt over de hele aarde ?*
- *Waar is God in geïnteresseerd ?*

- *Waar kunnen deze mensen van verzekerd zijn ?*

Nu gaan we naar Daniël 1:1/2

1 In het derde jaar van de regering van Jojakim, de koning van Juda, kwam Nebukadnezar, de koning van Babel, naar Jeruzalem en belegerde het.

2 En de Heere gaf Jojakim, de koning van Juda, in zijn hand, en een deel van de voorwerpen van het huis van God. Hij bracht de voorwerpen naar de schatkamer van zijn god.

Er staat dat de Heere Jojakim in zijn hand gaf. Jojakim en vele koningen voor Hem, hadden God gekrenkt met hun afgoden. Telkens staat er over die koningen geschreven: *En zij deden wat kwaad was in de ogen van de Heere.*

Koning Manasse bouwde altaren voor de Baäl en bouwde zelfs zulke altaren in het huis des Heeren. Hij liet zijn zoon door het vuur gaan en hield zich bezig met toverij en waarzeggerij en al dat soort zaken, wat de Heere een gruwel is.

En toen zond God koning Nebukadnezar en werd de koning met zijn familie en andere hovelingen en zijn machthebbers en een groot deel van het volk weggevoerd.

Wil je zijn als Babel waar ze afgoden dienen, ga dan maar naar Babel. Maar ondanks dat, had God enkele mensen uit de hovelingen op het oog en had Hij een prachtig plan met hen:

3 Toen beval de koning aan Aspenaz, het hoofd van zijn hovelingen, dat hij enigen van de Israëlieten moest laten komen, namelijk uit het koninklijk geslacht en uit de edelen.

4 Jongemannen zonder enig gebrek, knap van uiterlijk, bedreven in alle wijsheid, ervaren in wetenschap, helder van verstand en die in staat waren dienst te doen in het paleis van de koning, en dat men hen moest onderwijzen in de geschriften en de taal van de Chaldeeën.

Volgens schriftkenners kwam het er op neer, dat deze hovelingen, deze jonge mannen, de vakliteratuur van de astrologen moesten gaan leren. Ze kregen een heropvoeding van drie jaar.

5 De koning nu stelde een dagelijkse hoeveelheid van de gerechten van de koning voor hen vast, en van de wijn die hij dronk, om hen in drie jaar zo op te voeden dat zij aan het einde daarvan in dienst konden treden van de koning.

Maar toen kwam het breekpunt en dat was die gerechten van de koning. Dat was niet zo maar wat eten, maar dat eten bestond uit offervlees, dat aan de afgoden, de god Bel was gewijd en het bestond ook uit offerkoeken.

En de wijn was niet zo maar wijn, maar had als plengoffer gediend; wijn wat aan de afgoden was gewijd. En dat was het breekpunt voor Daniël en zijn vrienden.

6 Onder hen waren uit de Judeeërs: Daniël, Hananja, Misaël en Azarja.

Hieronder de betekenis van hun namen:

Daniël: God is mijn Rechter
Hananja: De Heere is genadig
Misaël: Wie is als God
Azarja: De Heere helpt.

7 Het hoofd van de hovelingen gaf hun andere namen: Daniël noemde hij Beltsazar, Hananja Sadrach, Misaël Mesach en Azarja Abed-Nego.

Het hoofd van de hovelingen moest van die Hebreeuwse namen niets hebben en gaf hun andere namen:

Beltsazar	Bel bescherm de koning.
Sadrach	Mogelijk een naam van een maangod.
Mesach	Een wijziging van zijn naam Misaël.
Abed-Nego	Dienaar van de god Nebo.

Wij hebben het meestal over Sadrach, Mesach en Abed-Nego maar dat zijn nu juist hun afgodische namen. Ik denk dat deze mannen daar zelf ook niets van moesten hebben.

In het boek Daniël – geschreven door Daniël - behoudt hij zijn eigen mooie naam en die betekent: God is mijn Rechter.

Die spijze, die aan de afgoden geofferd was, was dus het breekpunt en we lezen dat Daniël, die geen compromis wilde sluiten, zich iets voor nam:

8 Daniël nu nam zich in zijn hart voor zich niet te besmetten met de gerechten van de koning of met de wijn die hij dronk. Daarom verzocht hij het hoofd van de hovelingen of hij zich niet zou hoeven te verontreinigen.

Daniël nam een besluit en zei zo ongeveer dit tegen zijn vrienden: ik weiger. Ik weiger ook, zei Hananja. Ik ook, zei Misaël en Azarja zei ook: ik weiger.

Het besluit was genomen, maar ze schoten niet door in hun radicaliteit. Ze zeiden niet tegen het hoofd van de hovelingen: *Ik weiger* maar er staat, dat Daniël het hoofd van de hovelingen verzocht, dat hij zich niet zou behoeven te verontreinigen.

En dat was wijsheid, die God aan Daniël gaf. Hij deed het op een verstandige en gepaste wijze en toen ging 2 Kron. 16:9 in vervulling: God bewees Zich sterk aan Daniël.

9 Toen schonk God aan Daniël gunst en barmhartigheid bij de overste der hovelingen.

Dat bewerkte de Heere in het hart van het hoofd van de hovelingen. Die Aspanaz – want zo heet hij – kreeg sympathie voor Daniël en een bewogen hart. Dat werkte God in hem.

Onze les hieruit is:

- o Wees niet bang om radicaal te zijn.
- o Wees radicaal op een verstandige manier.
- o God neigt dan de harten van mensen.

10 Want het hoofd van de hovelingen zei tegen Daniël: Ik ben bevreesd voor mijn heer de koning, die uw eten en uw drinken heeft vastgesteld.

Want waarom zou hij zien dat uw gezichten er slechter uitzien dan die van de andere jongemannen van uw groep? U zou bij de koning mijn hoofd met schuld beladen.

Daar had Aspanaz gelijk in. Hij wijst het verzoek van Daniël niet af maar delegeert de verzorging aan een kamerdienaar. Misschien dekt hij daarmee zichzelf af:

11 Toen zei Daniël tegen de kamerheer die het hoofd van de hovelingen had aangesteld over Daniël, Hananja, Misaël en Azarja:

12 Stel uw dienaren toch tien dagen op de proef, en laat men ons plantaardig voedsel geven, zodat wij dát eten, en water, zodat we dat drinken.

Let op hoe deze mannen zich opstellen tegenover hun kamerdienaar. Neem toch met uw dienaren gedurende tien dagen de proef.

13 En laat dan in uw tegenwoordigheid ons uiterlijk en het uiterlijk van de andere jongemannen, die de gerechten van de koning eten, gezien worden, en doe dan met uw dienaren naar wat u ziet.

14 Hij luisterde naar hen in deze zaak. Tien dagen stelde hij hen op de proef.

Weer is het de Heere, die ook het hart van de kamerdienaar neigt.

Daniël stelt een test van tien dagen voor en dat was niet te lang. Tien dagen lang groenten eten en water drinken. Een prachtig en gezond voorstel.

Het is zelfs voor ons goed: eet voldoende verse groenten en drink zuiver water.

En in geloof zegt Daniël er bij: "en doe dan met uw dienaren naar wat u ziet."

Vergelijk dan ons uiterlijk met de andere jongemannen, na deze proef van tien dagen, en doe dan naar uw bevinding.

15 Aan het einde van die tien dagen zag men, dat hun uiterlijk knapper was, en zagen zij er gezonder uit dan al de jongemannen die van de gerechten van de koning aten.

Prijst Jahwé ! De proef was geslaagd.

Want de ogen van de Heere trekken over de hele aarde, om Zich sterk te bewijzen aan hen, van wie het hart volkomen is met Hem.

16 Toen gebeurde het dat de kamerheer hun gerechten, en de wijn die zij moesten drinken, wegnam en dat hij hun plantaardig voedsel gaf.

Die kamerdienaar zal hier waarschijnlijk contact over hebben gehad met Aspanaz, die nu de verantwoording wel durfde te nemen.

De Heere ging hun radicaliteit verder belonen want we lezen in vers 17:

17 Aan deze vier jongemannen nu gaf God kennis en verstand van allerlei geschriften, en wijsheid, en Daniël gaf Hij inzicht in allerlei visioenen en dromen.

Verse groenten en water is ook goed voor de studie en daarbij gaf God kennis en verstand, wijsheid en inzicht.

Hoe machtig werkte God door en in de man Daniël en ook in zijn vrienden. Ze hadden een volkomen gezindheid!

God bepaalde met Daniël als instrument het lot van de geschiedenis in die dagen onder vier koningen: (1) Nebukadnezar (2) Belsazar, zijn zoon (3) Darius, de Meder en (4) Kores, de koning der Perzen.

18 Aan het einde van de dagen waarvan de koning had gezegd dat men hen moest laten komen, liet het hoofd van de hovelingen hen bij koning Nebukadnezar komen.

Aspanaz kon daar trots op zijn: daar stonden voor de koning vier gezonde en van levenslust blakende jongemannen, vervuld met goddelijk inzicht, met de wijsheid die van boven komt; een wijsheid die vooreerst rein is.

19 De koning sprak met hen. Maar onder hen allen werd niemand gevonden als Daniël, Hananja, Misaël en Azarja. Zij traden in dienst van de koning.

Daniël noemt ze allemaal met hun Hebreeuwse namen, en ze traden in dienst bij de koning.

Daniël: God is mijn Rechter

Hananja: De Heere is genadig

Misaël: Wie is als God

Azarja: De Heere helpt.

20 In alle zaken waar het aankomt op een wijs inzicht, waarover de koning hen ondervroeg, vond hij hen tienmaal beter dan alle magiërs en bezweerders die er in heel zijn koninkrijk waren.

Als er dan een situatie in het rijk voorkwam, waarover de koning een besluit moest nemen, dan riep hij eerst al zijn geleerden bij elkaar: geleerden en bezweerders, astrologen en waarzeggers. Maar ze konden niet op tegen Daniël en zijn vrienden.

En dan stelde de koning een vraag en het beste antwoord kwam dan van Daniël en zijn vrienden. En dat ging steeds zo door, tot tienmaal toe !

Die geleerden en bezweerders konden in de tijd van Mozes en Aäron aan het hof bij Farao ook hun staf tot een slang maken, maar dan staat er – het klinkt triomfantelijk en humoristisch in Exodus 7:12 ...*maar de staf van Aäron verslond hun staven.*

Terug naar onze kerntekst uit 2 Kronieken 16:9

Want de ogen van de Heere trekken over de hele aarde, om Zich sterk te bewijzen aan hen, van wie het hart volkomen is met Hem.

Dat zo'n hart, dat volkomen is met Hem, zo'n hart dat volkomen naar Hem uitgaat, ook in ons aanwezig mag zijn.

Dan gaat de belofte ook voor ons in vervulling, namelijk dat Hij Zich sterk aan ons zal bewijzen.

En dat blijkt uit deze prachtige en waar gebeurde geschiedenis van Daniël en zijn vrienden.